

KARNE BİZE NEYİ ANLATIYOR

İDİL REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ VELİ BÜLTENİ

KARNE ALAN ÖĞRENCİYE NASIL DAVRANMALI?

Kötü karne getirmenin nedenleri nelerdir?

Çocuğun karnesinin iyi olmasında şunlar etkilidir:

- Çalışma alışkanlıklarının kazanılması,
- Evde ders çalışma ortamının uygun olması,
- Sorumluluk duygusunun yerleşmiş olması,
- Duygusal sorunlarının yoğun olmaması,

Eğer çocuğunuz iyi karne getirmiyorsa, bu dört faktörün değerlendirilmesinde yarar var. Başarıyı etkileyen tek faktör zeka olmadığı için, iyi olmayan karnenin düşük zeka göstergesi olduğunu söylemek doğru olmayacaktır.

Karnesi iyi olmayan çocuk hayatta başarılı olamaz mı?

Karne çocuğun tüm performansını yansıtmaz. Yani notları çok yüksek bir çocuğa, hayatta çok başarılı olacağı söylenemez. Tersine de geçerlidir. Karnesi iyi olmayan bir çocuğun yaşamında çok başarısız olacağı söylenemez. Her çocuğun başarılı olabileceği yönleri muhakkak vardır. Bu özellikleri açığa çıkarmak ailenin ve eğitim sisteminin görevidir.

Çocuğun ailesi tarafından kabul edildiğini bilmesi neden önemli?

Bir çocuğun ailesi tarafından olduğu gibi kabul edilmesi çocuk açısından çok önemlidir. Derslerindeki başarı ya da başarısızlığı ailesiyle olduğu gibi paylaşabilmek ve ailesi tarafından kabul hissini yaşamak çocuğu rahatlatır. Çocuk ailesinin sadece başarılarını kabul edeceğini düşünürse, bu durumda not düzeltme, yalan söyleme gibi dürüst olmayan yollara başvurabilir.

Çocuğu karne alan ebeveynlere öneriler...

Kardeşı ya da yaşıtıyla kıyaslamayın

Öncelikle başarının göreceli bir kavram olduğunu, her çocuğun farklı yetenekleri ve farklı alanlarda güçlükleri olduğunu bilin. Bu doğrultuda çocuğunuzu kendi içinde kendi donanımı doğrultusunda değerlendirin ve bununla orantılı bir başarı bekleyin. Kardeşiyle ya da çevredeki diğer çocuklarla kıyaslamayın. Ders dışında resim, müzik, spor gibi alanlarda da destekleyin ve bu alanlardaki başarılarına vurgu yapın. Aksi halde "Notlarım yüksekse ben başarılıyım ve ancak o zaman ailem için değerliyim, sevilirim" gibi hatalı ve son derece sakıncalı bir algının çocuğunuzda yerleşmesine neden olursunuz ki bu çocuğunuzun ruh sağlığını oldukça olumsuz bir şekilde etkileyecektir. Onları koşulsuz sevdiğiniz ve benimsediğiniz mesajını her fırsatta verin.

Davranış değerlendirmelerine de vurgu yapın

Karnedeki ders notları, çocuğunuzun başarısını değerlendirmede tek kriter olmamalı. Derslerden alınan notlar kuşkusuz önemli ancak karnede dikkat edilmesi ve vurgulanması gereken tek nokta değil. Ders notları yeterince başarılı olmasa da eğer davranış puanları iyiyse ve okulda olumlu davranışları ile öğretmenlerinin beğenisini toplamışsa karneyi kaygıyla elinize veren çocuğunuza sadece aldığı notlar değil, davranışları ile de ilgilendiğinizi gösterin ve onu takdir edin. Ancak daha sonra ders notlarına dikkat çekerek, onunla bu sonucun olası nedenlerini ve çözüm yollarını konuşun.

- **Çocuk hiçbir surette akranları, kardeşleri vb. kişilerle değil, kendisinin önceki durumuyla kıyaslanmalı.**
- **Ne olursa olsun, çocuğa sevildiği bilgisi hissettirilmeli. "Seni, olduğun gibi seviyorum, yaptığın ya da yapmadığın hiçbir şey sana olan sevgimi değiştiremez" gibi sözler söylenmeli.**
- **Çocuğun kişiliğine yönelik asla eleştiri yapılmamalı. Davranışa dair planlama gerek. "Sence bu dönem hangi dersler senin için en zor olanlarıydı? Bu konuda nasıl bir plan yapabiliriz?" gibi sorularla çözüm odaklı bir plan geliştirilmeli.**

Çocuğu karne alan ebeveynlere öneriler...

Kendinizi sorgulayın

Eğer ortada bir başarısızlık varsa bu sadece çocuğa ait bir başarısızlık değil şüphesiz. Eğitim öğretim dönemi boyunca çocuğunuzun okul durumunu yakından gözlemlediniz mi? Desteęe ve yardıma ihtiyaç duyduğu her noktada yanında olup yol gösterdiniz mi? Çözüm yolları arayıp yardımcı oldunuz mu? Bunları yapmamış, çocuğunuz ile hem duygusal hem akademik olarak yeterince ilgilenmemişseniz ve sene sonunda ortada bir başarı eksikliği varsa bunda kuşkusuz sizin de payınız bulunmaktadır. Bu durumda olası çözüm yollarını araştırırken kendinizi de sorgulamalı ve gerekli dersi almaktan kaçınmamalısınız.

Üslubunuza dikkat edin!

Çocuęunuzla başarı düşüklüğünü konuşurken üslubunuza, seçtiğiniz kelimelere dikkat edin. Kesinlikle yüksek bir ses tonu kullanmayın, sevgi dolu ve onu anlamaya çalışan bir üslup içinde olun. Asla onlarla alay edici, onları incitici, aşağılayıcı bir şekilde konuşmayın. Sözel ve fiziksel şiddetten kaçının! Aksi taktirde çocuğunuzu ruhsal açıdan örselemekle birlikte telafisi güç yaralar açmış olursunuz. Olumsuz bir tavır içinde olduğunuz taktirde çocuğunuzun kendilik algısında sorunlara, özgüven eksikliklerine ve kişilik gelişiminde bazı sorunlara sebebiyet vermeniz kaçınılmaz olur. Karne notları ne olursa olsun onun yanında olup ona sizin için değerli olduğunu söyleyin ve bunu hissettirin.

Ödül sözleri tutulmalı

Başarı ile birlikte verilen ödül sözlerinin de tutulması gerekir. "Tutarlı ve güvenilir ebeveynlik sergilemek açısından bu önemli. Ancak başarma duygusu yeterli bir ödül olmalıdır. Dış desteğe ihtiyaç duyan çocukların müze, kütüphane, tiyatro, bilim ve sanat atölyelerine götürülmesi de düşünülebilir"

Ödülde aşırıya kaçmayın

Nasıl ki kötü karne getiren çocuğa fiziksel ve psikolojik şiddet uygulamamak gerekiyorsa, başarılı bir karne getiren çocuğa da abartılı övgüde bulunmamalı, pahalı ödüllere kaçınmalısınız. Çocuk herşeyden önce kendisi ve geleceği için çalışıp başarılı olması gerektiğinin bilincinde olmalıdır. Çocuğunuz ile bu başarıya nasıl ulaştığı, hangi olumlu davranış kalıpları ile bunu başardığı, bu aşamaya gelirken karşılaştığı zorluklar ve bulunan çözüm yollarını konuşarak, gelişen becerilerine ve kazanımlarına da vurgu yapmalısınız.

Karne nedir ne değildir?

- Karne çocuğun zeka seviyesinin göstergesi değildir.
- Karne çocuğun ilgi ve yeteneklerinin göstergesi değildir.
- Karne çocuğun hayat başarısının göstergesi değildir.
- Aileler karne ve karne notuyla ilgili duygu ve düşüncelerini çocuklarıyla paylaşmalı ve çocuğun da duygu ve düşüncelerini ifade etmesi için onu desteklemelidir.
- Düşük notlar hakkında karşılıklı konuşularak nedeni tespit edilmeye çalışılmalı, amaç çocukta farkındalık yaratmaya çalışmak olmalıdır.
- İşbirliği içerisinde düşük notların nasıl telafi edileceği konuşulmalı, etkili çözüm yöntemleri gözden geçirilmelidir.
- Çocuklar kendilerini güvende hissedecekleri sınırlara ihtiyaç duyarlar. Ebeveynlerin aşırı müdahale etmeden, sınırlar çerçevesinde çalışma planı oluşturmaları çocuğun kendi sorumluluklarını almalarına yardımcı olur.
- Çocuk başka çocuklarla kıyaslanmamalıdır. Her çocuk biriciktir.
- Olumlu yönleri mutlaka övülmeli ve desteklenmelidir.
- Çocuğun aldığı not üzerinden değerlendirme yapmak yerine dönem boyunca gösterdiği çabası vurgulanmalıdır.
- Dışarıdan sürekli müdahale etmek yerine, çocuğun zorlandığı alanlarda içsel motivasyonunu harekete geçirmesine yönelik yaklaşımlarda bulunmak önemlidir.
- Çocukla ilişki sadece okul, ders ve karne başarısı üzerinden olmamalı, her koşulda sevildiğini çocuğa hissettirmek özgüven gelişimi açısından oldukça önemlidir.

